

4^ο Σ.Ε.Κ. Δυτικής
Αττικής
Περιβαλλοντικό
Πρόγραμμα
2011-2012

Οι δυο τελευταίοι πολύτιμοι
υγροτόποι της Δυτικής Αττικής:
Λίμνη Κουμουνδούρου και
Βουρκάρι Μεγάρων

Υπεύθυνες
καθηγήτριες:

Μπάρδη Μαρία
Κώνστα Φανή
Παπαδομανωλάκη Μαρία

Ομάδα μαθητών:

Αλιγιά Μαρία, Βακάλη Βασιλική, Καμπόλη
Μαρία, Κεσανίδου Εύα, Κολπαξίδου Όλγα,
Μπαλιτζόγλου Ασημίνα Παναγιώτα,
Νικολοπούλου Βερόνικα, Πετρόγιαννου
Μαρία, Σαββουλίδου Χρυσούλα,
Σιώκη Σταματίνα, Τσαγκαρίδου Ελισάβετ,
Χειμωνίδη Μαρία, Γκίκα Αμαλία Μαρία,
Καλύβα Γεωργία, Καλαϊτζίδη Καλλιόπη,
Καπνά Ελένη, Καραγιάννη Ζωή, Καραγιάννη
Πετρούλα, Μπαλμακακάκη Αθηνά,
Παναγιωτοπούλου Σοφία, Παναγιώτου-
Ντάγκα Θεοδώρα, Κατσιφή Νικολέττα,
Ρούσση Σταυρούλα, Μαυρίδης Αναστάσιος,
Τσίγκου Μαριάνθη, Σερέπα Μαριάνθη,
Καλεμαί Θανάσης.

Το πρόγραμμα μας ολοκληρώθηκε με επιτυχία!

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες: έρευνας από το διαδίκτυο, φωτογραφίας, κατασκευών συνεργάστηκαν με επιτυχία! Υπήρχε μεταξύ τους κέφι και διάθεση αλληλοβοήθειας (φτιάξαμε και λύσαμε γριφόλεξα, παίξαμε παντομίμα με την ιστορία της λίμνης Κουμουνδούρου). Οι μαθητές με συνέπεια, υπευθυνότητα και ενδιαφέρον, ανέπτυξαν τις δεξιότητες τους στη ζωγραφική και στο μακιγιάζ, αφού ζωγράρισαν στα πρόσωπά τους μερικά από τα είδη των πουλιών που βρίσκονται στους δύο υγροτόπους και ανήκουν σε παγκοσμίως απειλούμενα είδη όπως για παράδειγμα (Aythya nyroca-Βαλτόπαπια ή Μαυροκέφαλος γλάρος-Larus melanocephalus). Έμαθαν βιωματικά με τις επισκέψεις τους σε υγροτόπους και την έρευνα πεδίου που πραγματοποίησαν, όπως του υγροτόπου της Βραυρώνας, της λίμνης Κουμουνδούρου, του Βουρκαρίου Μεγάρων, της λίμνης της Καστοριάς, όπου και ενημερώθηκαν από το Κ.Π.Ε.Καστοριάς για το πώς επηρεάζεται η ζωή η οικονομία και το μικροκλίμα της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας καθώς και τους κινδύνους που απειλούν τη ζωή στους υγροτόπους (βιομηχανική ρύπανση). Ενημερώθηκαν από εκπρόσωπο της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας στο υγρότοπο της Βραυρώνας για τα είδη των πουλιών που κινδυνεύουν και τα ενδιαφέροντά τους, για τη δράση των εθελοντών για την προάσπιση των υγροτόπων, για τις διεθνείς συμβάσεις προστασίας τους. Ήρθαν σε επαφή με το δήμο Ασπροπύργου καθώς και με διάφορους συλλόγους και φορείς προστασίας για τους δύο υγροτόπους (ΟΙΚΟ.ΠΟΛΙ.Σ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ, Φορέας για την προστασία του Βουρκαρίου). Ευαισθητοποιήθηκαν πάνω σε θέματα προστασίας των υγροτόπων και σαν αποτέλεσμα αυτού η αποστολή επιστολής διαμαρτυρίας –προτάσεων προς το Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος στη Δανία. Παρακολούθησαν ημερίδα- εκδήλωση για την παγκόσμια ημέρα υγροτόπων (2 Φεβρουαρίου, που διοργανώθηκε από τον σύλλογο ΟΙΚΟ.ΠΟΛΙ.Σ στον πολυχώρο ΙΣΤΟΣ στο Χαϊδάρι). Η εμπειρία αυτού του προγράμματος ήταν μοναδική. Η συνεργασία, η έμπνευση, το χιούμορ, η δημιουργικότητα, η συνέπεια, ήταν ένα μεγάλο μάθημα για όλους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Προς: Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος
(ΕΕΑ)
KongensNytorv 6,1050,
CopenhagenK, Denmark

ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ε.Ε ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
4^ο ΣΕΚ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Υπόψη: ΚαζΣπυροπούλουΡάνιας (Project
Manager : Nature protection and
Biodiversity NSV1-Biodiversity)

Ταχ. Δ/ση:ΑγίαςΜαρίνης 21
Τ.Κ. – Πόλη: 19300, Ασπρόπυργος
Τηλέφωνο: 210 5571290
fax: 210 5571290
e-mail: mail@4sek-dytik.att.sch.gr

Κοινοποίηση: Elisabeth Scialanca (Project
Manager :Enviroment and
Health EDO2-International
Cooperation)

21-05-2012

Γεια σας,

Είμαστε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε τεχνικό σχολείο από την Ελλάδα και συγκεκριμένα στο 4ο Σ.Ε.Κ. (σχολικό εργαστηριακό κέντρο) Δυτικής Αττικής. Ανήκουμε στην περιβαλλοντική ομάδα του σχολείου μας και φέτος ασχοληθήκαμε με τους πολύτιμους υγροτόπους της Δυτικής Αττικής. Αυτοί είναι ο υγρότοπος της λίμνης Κουμουνδούρου – που ανήκει στο δήμο Ασπρόπυργου – και ο υγρότοπος του Βουρκαρίου - που ανήκει στο δήμο Μεγάρων.

Μετά την ενασχόλησή μας με τους υγρότοπους, τα συναισθήματά μας είναι ποικίλα (χαρά – οργή) και γι' αυτό αποφασίσαμε να γράψουμε αυτή την επιστολή στο ευρωπαϊκό γραφείο περιβάλλοντος που ασχολείται με ιδιαίτερη ευαισθησία πάνω σε τέτοια θέματα, γιατί οι υπεύθυνοι στον τόπο μας κωφεύουν. Παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει πολλές προσπάθειες από ιδιώτες για την προστασία και την ανάδειξη αυτών των δύο υγροτόπων (λίμνη Κουμουνδούρου και Βουρκάρι Μεγάρων) , ελάχιστα βήματα προόδου έχουν επιτευχθεί. Θέλουμε να ακουστούν οι φωνές διαμαρτυρίας μας.

Αποτελούν και οι δύο υγρότοποι μία πολύτιμη εθνική κληρονομιά για όλους μας και έχουν υποβαθμιστεί σημαντικά.

Η λίμνη Κουμουνδούρου γειτνιάζει με την εθνική οδό, το στρατόπεδο ΑΒΕΚ 871, τα ελληνικά Διυλιστήρια, με δεξαμενές καυσίμων και μέσα στον υγρότοπο του Βουρκαρίου Μεγάρων βρίσκονται εγκατεστημένες πολλές βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες. Και οι δύο κόλποι , Ελευσίνας και Μεγάρων είναι κλειστοί με έντονη ναυτιλιακή κίνηση. Όλοι οι παραπάνω λόγοι πιθανόν να συνεισφέρουν στη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα και κατ' επέκταση των υγροτόπων. Επιπλέον στους συγκεκριμένους υγρότοπους έχουν καταγραφεί είδη πουλιών που ανήκουν σε είδη παγκοσμίως απειλούμενα. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί αύξηση αυτού του αριθμού των πουλιών (για παράδειγμα Βαλτόπαπιες –*Atythia Niroca*- που εμφανίζονται στη λίμνη Κουμουνδούρου και στο Βουρκάρι Μεγάρων. Στο Βουρκάρι το είδος Μαυροκέφαλος γλάρος(*Larusridibundus*) τείνει να εξαφανιστεί . Και να σκεφτεί κανείς ότι ο υγρότοπος του Βουρκαρίου **δεν** ανήκει στους καταγεγραμμένους υγρότοπους της Ελλάδας και ο υγρότοπος της λίμνης Κουμουνδούρου **δεν** ανήκει στο δίκτυο Natura 2000.

Γι' αυτό κι εμείς θέλουμε να κάνουμε κάποιες προτάσεις που αφορούν την ανάδειξη και την προστασία των συγκεκριμένων υγροτόπων. Μπορεί να υπάρχει το εθνικό και το κοινοτικό δίκαιο, σχεδόν τίποτε όμως δεν εφαρμόζεται. Η λίμνη Κουμουνδούρου με βάση το Φ.Ε.Κ. 5/8-1-1994 ΥΑ 41/1/2-72 έχει ανακηρυχθεί αρχαιολογικής σημασίας και καθορίστηκε προστατευμένη ζώνη 50 μ. από την περίμετρό της. Όμως πρακτικά δεν έχει γίνει τίποτε.

Εμείς προτείνουμε να υπάρχει ολοκληρωμένη διαχείριση των συγκεκριμένων υγροτόπων με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών.

- Να δημιουργηθούν περίπτερα Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και στους δύο υγροτόπους.
- Να δημιουργηθούν παρατηρητήρια πουλιών.
- Να υπάρξει ευρωπαϊκός έλεγχος για την επιβολή των εθνικών νόμων για την προστασία και ανάδειξή τους.
- Να απομακρυνθούν οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες από τους υγροτόπους και κυρίως από το Βουρκάρι.
- Να υπάρξει πρόγραμμα ανίχνευσης της ρύπανσης των υγροτόπων.
- Να δημιουργηθούν από μαθητές σχολείων τεχνητές φωλιές και ταΐστρες των πουλιών.
- Να υπάρξει πρόγραμμα ανάπτυξης υπεύθυνου οικότουρισμού (αφίσα υγροτόπων 2012).

Θεωρούμε ότι είναι καθήκον μας να προστατέψουμε ενεργά τη μοναδική φυσική κληρονομιά όλων μας και να μην αφήσουμε τους υγροτόπους να καταστραφούν.

Τέλος θέλουμε να ευχαριστήσουμε τις καθηγήτριες μας που μας έδωσαν το ερέθισμα να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό.

Οι υπεύθυνες καθηγήτριες:

Μπάρδη Μαρία
Κώνστα Φανή
Παπαδομανωλάκη Μαρία

Η περιβαλλοντική ομάδα των μαθητών:

1. Αγγελάκης Αργύριος
2. Αλιγιά Μαρία
3. Βακάλη Βασιλική
4. Γκίκα Αμαλία –Μαρία
- 5.Καμπόλη Μαρία
6. Καλαϊτσίδα Καλλιόπη
7. Καλύβα Γεωργία
8. Καπνά Ελένη
9. Καλεμαΐ Θανάσης
10. Καραγάννη Ζωή
11. Καραγιάννη Πετρούλα
12. Κατσιφή Νικολέττα
13. Κεσανίδου Εύα
14. Κολπαξίδου Όλγα
15. Κοπαλίδη Κωνσταντίνα
16. Μαυρίδης Αναστάσιος
17. Μπαλμπακάκη Αθηνά
18. Μπαλτζόγλου Ασημίνα –Παναγιώτα
19. Νικολοπούλου Βερόνικα
20. Παναγιωτοπούλου Σοφία
21. Παναγιώτου –Ντάγκα Θεοδώρα
22. Παπαθεοδώρου Νικολέττα
23. Ρούσση Σταυρούλα
24. Σαββουλίδου Χρυσούλα
25. Σερέπα Μαριάνθη
26. Σιώκη Σταματίνα

27. Τσαγκαρίδου Ελισάβετ
28. Τσίγκου Μαρία -Ανθή
29. Χειμωνίδα Μαρία

Οι υπεύθυνες του Περιβαλλοντικού
Προγράμματος:

1. Μπάρδη Μαρία

Η Διευθύντρια του
4^{ου} ΣΕΚ Δυτικής Αττικής

2. Κώνστα Φανή

Χατζηπαυλίδου Σοφία

3. Παπαδομανωλάκη Μαρία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ε.Ε ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
4^ο ΣΕΚ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αγίας Μαρίνης 21
Τ.Κ. – Πόλη: 19300, Ασπρόπυργος
Τηλέφωνο: 210 5571290
fax: 210 5571290
e-mail: mail@4sek-dytik.att.sch.gr

To : European Environment Agency
(EEA)
KongensNytorv 6,1050,
Copenhagen K, Denmark

Attention of : Mrs Spyropoulou Rania (Project
Manager : Nature protection and
Biodiversity NSV1-Biodiversity)

Notification : Mrs Elisabeth Scialanca
(Project Manager :
Environment and Health
EDO2-International
Cooperation)

21-05-2012

Hallo,

We are students in a secondary vocational school in Greece and specifically in the 4th S.L.C. (School Laboratory Center) of West Attica. We are members of the environmental team of our school. This school year we dealt with the last valuable wetlands of West Attica. These are the wetland of Lake Koumoundourou – which belongs to Aspropirgos municipality and the wetland of Vourkari – which belongs to Megara municipality.

After we dealt with the issue of wetlands we have a variety of feelings, such as happiness and anger. That's the reason why we decided to write this letter to the environmental agency which actually deals with particular sensitivity with these topics. Our responsible officials for example the greek government have turned a deaf ear to the problem. In spite of the fact that many efforts have been made by citizens, in order to protect and promote the two wetlands (lake Koumoundourou and Megara Vourkari), few progressive steps have been taken. As a consequence, we urgently need our protesting voices to be listened to. These two wetlands constitute our precious national heritage. Nonetheless, both of them have been significantly downgraded.

Lake Koumoundourou is adjacent to the National Road, the AVEK 871 army camp and the fuel tanks of greek refineries. Inside the Vourkari wetland a lot of industries and handicrafts have been established. The waters of both gulfs, that of Elefsina and that of Megara, are not easily renewed and there is also heavy shipping traffic. All the above issues possibly contribute to the wetland pollution and furthermore, that of the water deposits. Particularly in these two wetlands many bird species have been recorded which belong to endangered species world wide, the Aythya nyroca for example. Lately the number of these birds in lake Koumoundourou has increased. In the Vourkari (for example the specie Larus ridibundus – black headed gull tends to disappear). Vourkari wetland is **not** registered in the catalogue of the Greek wetlands and the wetland of lake Koumoundourou **doesn't** belong to Natura 2000.

For these reasons we want to make some suggestions in regard to the protection and promotion of two wetlands. Despite the european as well as the national network laws, the law is hardly applied. Lake Koumoundourou according to the Greek Official Newspaper (5/8-1-1994

YA 41/1/2-72) has been declared as an important archaeological area designated as 50 meter protective zone around its limits. But in real time nothing has been done so far.

As far as we are concerned, we propose an integrated management of the two specific wetlands with the active contribution of the local communities.

- The creation of Enviromental Educational Kiosks inside each wetland.
- The creation of birds observatories.
- European control for the imposition of the national law for the protection and the promotion of wetlands.
- The removal of all the industrial and handicraft units from the wetlands , specifically from Vourkari wetland.
- The creation of a wetland detection for the pollution project.
- The creation of artificial bird nests and feeders by school students.
- The development of an ecotourism project responsible for the wetlands (wetland poster for 2012).

We think, that it is our duty to actively protect this unique natural heritage of ours and not allow the wetlands to be destroyed.

Finally, we would like to thank our teachers, who gave us the incentive to deal with this issue.

The responsible for the program teachers:

1. Bardi Maria
2. KonstaFani
3. Papadomanolaki Maria

The students of the environmental team:

1. AggelakisArgirios
2. Aligiai Maria
3. VakaliVasiliki
4. Gika Amalia-Maria
5. Kaboli Maria
6. KalaitsidiKalliopi
7. Kaliva Georgia
8. KalemaiThanasis
9. Kapna Eleni
10. KaragianniZoi
11. KaragianniPetroura
12. KatsifiNikoletta
13. Kesanidou Eva
14. Kolpaxidou Olga
15. KopalidiKonstadina
16. MavridisAnastasios
17. BalbakakiAthina
18. BaltzoglouAsimina-Panagiota
19. NikolopoulouVeronika
20. Panagiotopoulou Sofia
21. Panagiotou-Daga Theodora
22. PapatheodorouNikoletta
23. Roussi Stavroula
24. SavvoulidouChrisoula
25. SerepaMarianthi
26. SiokiStamatina
27. TsagaridouElisavet
28. Tsigou Maria- Anthi

29. Chimonidi Maria

The responsible for the program
teachers:

1. Bardi Maria

The head teacher of
4o S.L.C. of West Attica

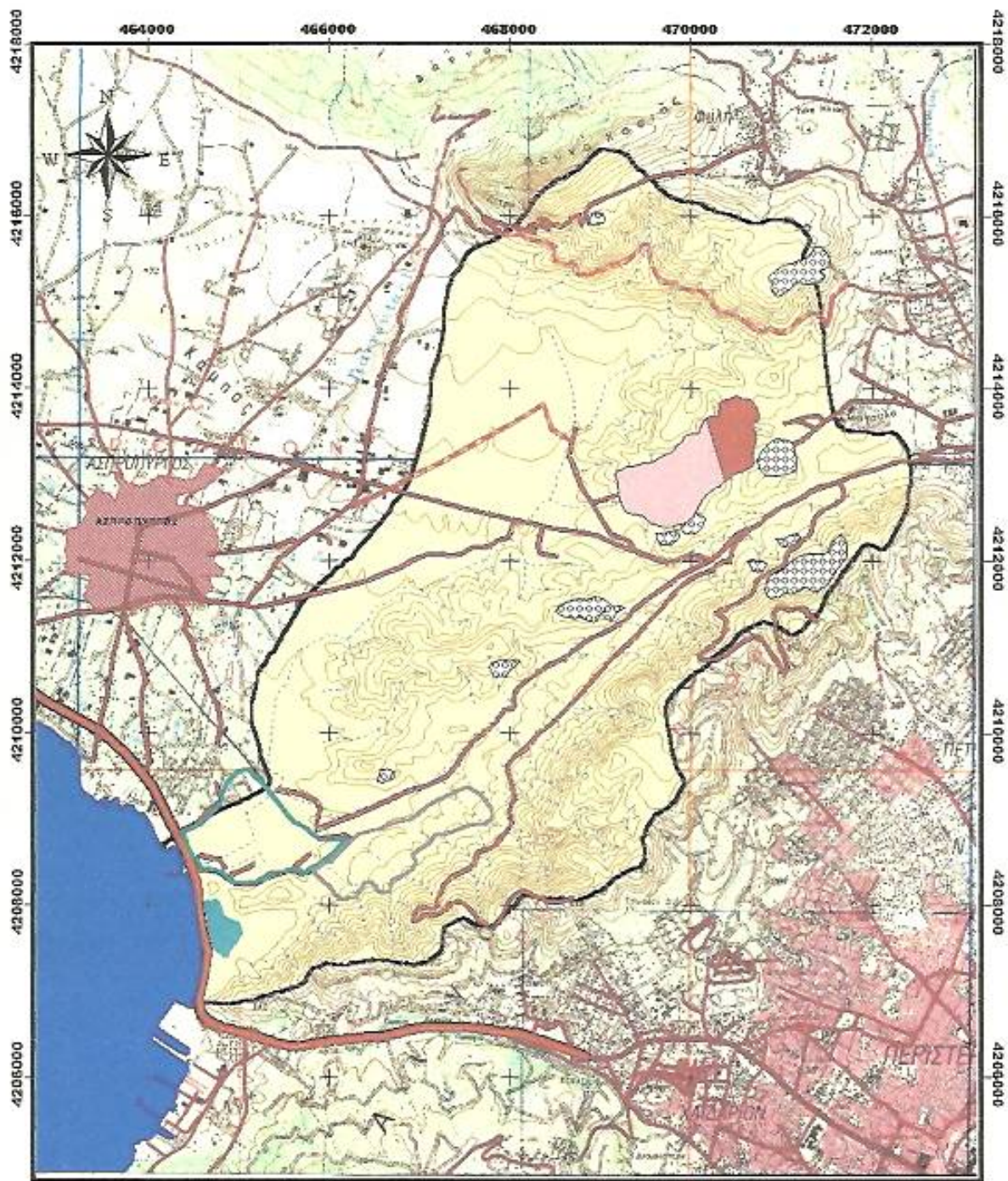
2. KonstaFani

Chatzipavlidou Sofia

3. Papadomanolaki Maria

VourkariWetland --Υγρότοπος Βουρκαρίου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ:

- Βιομηχανική ζώνη
- ΕΑΠΕ
- Χ.Δ.Α.
- ΧΥΤΑ
- Λατομεία
- Ισοψείς (ανά 20 m)
- Ακτογραμμή
- Ρέματα
- Εθνική Οδός
- Αμαξωτή οδός ασφαλτοστρωτή
- Αμαξωτή οδός σκυροστρωτή
- Λίμνη Κουμουνδούρου
- Οικισμοί
- Υδρολογική λεκάνη

1 0 1 Km

(ArcView IΕΥ/ ΕΚΟΕ, Εκδ. 2002 από φύλλο χάρτη ΕΡΕΥΣΙΣ 1:50.000 της ΓΥΣ, Εκδ. 1987)

Lake Koumoundourou—Λίμνη Κουμουνδούρου

